

Workshop 9

Practise
#CN25

scen 25
jaar

een programma van *knms*

Bespreken met de
patiënt: orgaandonatie
na euthanasie

Jeroen Verwiel

intensivist-internist

SCEN-arts
SCEN-docent
Radboud UMC

Stefan Haensel

uroloog, opleider

SCEN-arts
lid Beleidscollege SCEN
Franciscus Rotterdam

Donorregistratie

1 september 2020 Wet op de orgaandonatie

invoering actieve donor registratie

Pia Dijkstra, D66

Aangenomen 75 voor 74 tegen in 1^e kamer

iedere Nederlander wordt uitgenodigd (maar is niet verplicht!)
om zich te registreren:

- 4 opties:
1. ik geef toestemming,
 2. ik geef geen toestemming,
 3. mijn nabestaanden beslissen, of
 4. een specifiek persoon beslist.

Als er geen registratie is, dan "geen bezwaar" tegen orgaandonatie

4 ethische uitgangspunten vanuit perspectief NTS

consequentialisme	handeling wordt beoordeeld naar resultaat bv optimale gezondheidswinst voor iedereen
deontologisme	plichtenleer: de morele aard van het handelen staat centraal bv medisch handelen mag niet leiden tot meer schade
deugdethiek	het karakter van de handelende persoon staat centraal bv betrouwbaarheid, compassie, eerlijkheid
zorgethiek	voegt zorg-gerelateerd perspectief toe: aandacht, verantwoordelijkheid, competentie, responsiviteit

Belangrijkste contraindicaties

oog	>85 jr, cataractoperatie
huid	>80 jr, BMI >40, huidmaligniteit
hartklep	>65/70 jr, maligniteiten, BMI >35, sepsis
bot	>65 jr, maligniteiten, sepsis

Procedure

Koel het lichaam **binnen 6 uur na overlijden** - indien nodig dient de overledene binnen die tijd in het ziekenhuis of mortuarium te zijn. Als het lichaam niet gekoeld kan worden, dan moet **uitname binnen 12 uur na overlijden** plaatsvinden. Hartkleppen en bloedvaten kunnen dan niet gedoneerd worden (bron: NTS)

Algemene contraindicaties

absoluut	geen ID, sepsis, tbc, enkele virale infecties
relatief	maligniteit, HIV, Q-koorts

Belangrijkste orgaanspecifieke contraindicaties

nier	primaire nierziekte
lever	cirrhose
long	>75 jr, longpathologie, aspiratie
hart	>70 jr, hartlijden, DM
pancreas	eilandjes >75 jr, DM, pancreatitis
dunne darm	>50, darmziekte, darmoperatie in VG

Na euthanasie

Procedure

- infusen inbrengen (oa arterie)
- afscheid nemen
- euthanasie uitvoeren
- 5 min no touch (officier van justitie)
- operatiekamer uitname organen
- forensisch arts

orgaandonatie euthanasie (directe uitname tijdens levensbeëindiging)

Tegenstrijdig?

WOD 4.20.1 Wanneer een gerede kans bestaat dat een persoon binnen afzienbare tijd zal overlijden, maar in ieder geval zo spoedig mogelijk na het vaststellen van de dood gaat [de arts] na wat ten aanzien van de betrokkene is geregistreerd in het donorregister (...)

NTS richtlijn; kernaanbevelingen 1.1.1. De lijdende patiënt met de euthanasiewens komt bij voorkeur zelf met de vraag voor orgaandonatie.

Toelichting (MC 2020:8,18-19) De richtlijn draagt uit dat het vragen om orgaandonatie door dezelfde arts die euthanasieverzoek krijgt, omwille van de asymmetrische behandelrelatie niet gepast is.

Tegenstrijdig?

Donatie mag voorafgaand aan euthanasie niet worden besproken.

Na het overlijden dient het donorregister geraadpleegd te worden.

De arts dient te handelen naar hetgeen in de donorregistratie vermeld staat.

Nabestaanden kunnen beslissing in donorregister niet weigeren, tenzij ze naar oordeel van de de betrokken arts in psychische nood zouden raken.

Dank u wel

In Schotland wordt een orgaandonor naar de operatiekamer gereden. Het hele ziekenhuispersoneel maakt een erehaag om hem te danken.

Chinese transplantatieartsen sluiten hun orgaan- en weefseluitname traditioneel af met een dankceremonie.

In dit geval was de donor een 17-jarig meisje dat door een ongeluk om het leven was gekomen (2012).
CaixinGlobal.com

8 Stellingen

1. De huisarts dient, net zoals kennis van het reanimatiebeleid, de inhoud van de donorregistratie te kennen.

8 Stellingen

1. De huisarts dient, net zoals kennis van het reanimatiebeleid, de inhoud van de donorregistratie te kennen.
2. Het donorregister dient voorafgaand aan de uitvoering van de euthanasie te worden geraadpleegd.

8 Stellingen

1. De huisarts dient, net zoals kennis van het reanimatiebeleid, de inhoud van de donorregistratie te kennen.
2. Het donorregister dient voorafgaand aan de uitvoering van de euthanasie te worden geraadpleegd.
3. De orgaandonorwet is geschreven voor de hersendode, beademde IC-patiënt, en voorziet onvoldoende in andere gevallen van overlijden.

8 Stellingen

1. De huisarts dient, net zoals kennis van het reanimatiebeleid, de inhoud van de donorregistratie te kennen.
2. Het donorregister dient voorafgaand aan de uitvoering van de euthanasie te worden geraadpleegd.
3. De orgaandonorwet is geschreven voor de hersendode, beademde IC-patiënt, en voorziet onvoldoende in andere gevallen van overlijden.
4. De orgaandonorwet houdt geen rekening met weefseldonaties.

8 Stellingen

5. Het ter sprake brengen bij familie van donatiewens of de inhoud van de donorregistratie na uitvoering van euthanasie gaat voorbij aan zelfbeschikkingsrecht van de overledene.

8 Stellingen

5. Het ter sprake brengen bij familie van donatiewens of de inhoud van de donorregistratie na uitvoering van euthanasie gaat voorbij aan zelfbeschikkingsrecht van de overledene.

6. De forensische arts dient na uitvoering van de euthanasie te controleren of het donorregister is geraadpleegd.

8 Stellingen

5. Het ter sprake brengen bij familie van donatiewens of de inhoud van de donorregistratie na uitvoering van euthanasie gaat voorbij aan zelfbeschikkingsrecht van de overledene.
6. De forensische arts dient na uitvoering van de euthanasie te controleren of het donorregister is geraadpleegd.
7. Als een arts uit persoonlijke overtuiging niet mee wil werken aan een weefsel- of orgaandonatie, dan mag hij ook geen euthanasieverzoeken in behandeling nemen.

8 Stellingen

5. Het ter sprake brengen bij familie van donatiewens of de inhoud van de donorregistratie na uitvoering van euthanasie gaat voorbij aan zelfbeschikkingsrecht van de overledene.
6. De forensische arts dient na uitvoering van de euthanasie te controleren of het donorregister is geraadpleegd.
7. Als een arts uit persoonlijke overtuiging niet mee wil werken aan een weefsel- of orgaandonatie, dan mag hij ook geen euthanasieverzoeken in behandeling nemen.
8. Het raadplegen van het donorregister voorafgaand aan het overlijden behoort bij de zorgvuldigheidseisen en dient daarom door de SCEN-arts nagegaan te worden.